

Til Digitaliseringsstyrelsen

Sendes per email til hoeringnemkonto@digst.dk

Abel Cathrines Gade 21, st.th
1654 København V
(+45) 33 33 05 05
CVR: 42350176
kontakt@stenbroensjurister.dk

stenbroensjurister.dk

10. april 2025
Jnr. L-1909
FBS

Vedr.: Høringssvar over bekendtgørelse om Nemkonto

Stenbroens Jurister takker for opfordringen til at afgive høringssvar over udkastet til bekendtgørelse om Nemkonto.

Stenbroens Jurister er en specialiseret retshjælp for hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. Vi har 20 ansatte, heraf 10 jurister og 8 jurastuderende, fordelt på afdelinger i København og Aarhus med arbejde på gadeplan i begge byer.

Vi oplever i dette arbejde vedvarende udfordringer for udsatte borgere med at få og fastholde en bankkonto, hvilket også udelukker dem fra at anwise en Nemkonto. Dette vanskeliggør og forsinker ofte udbetaling af bevilligede offentlige ydelser. Vi har haft udsatte klienter, der helt har opgivet at få deres offentlige ydelser udbetalt, fordi de har mødt stor modstand i forsøget på at oprette en bankkonto, og fordi de har opgivet at få udbetalt fra myndigheden på en anden måde, herunder fordi myndigheden har afvist at udbetale kontant.

Stenbroens Juristers bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse om Nemkonto tager på denne baggrund afsæt i nødvendigheden af klarhed om myndighedernes forpligtelser, når borgeren ikke har en bankkonto.

Det bemærkes i den forbindelse, at der foregår en række initiativer, der skal sikre adgangen til en bankkonto. Erhvervsministeren har blandt andet nedsat *Ideforum for adgang til bankkonto for udsatte borgere*, bestående af Stenbroens Jurister, Finans Danmark, KL og Rådet for Socialt udsatte. Finanstilsynet har i januar udgivet en Q&A om hjemløses og andre udsatte borgeres adgang til en basal betalingskonto. Alligevel bliver der forsat brugt mange ressourcer i både kommunerne og i civilsamfundet med at hjælpe udsatte borgere med at få og fastholde en bankkonto.

De mange tiltag er et udtryk for, at dette stadig er et stort og alvorligt problem for de mest udsatte. Vi mener derfor, det er helt afgørende for de mest udsatte, at enhver anledning bruges til at præcisere offentlige udbetaleres forpligtelser, når borgeren ikke har en bankkonto, der kan anvises som Nemkonto. Vi håber derfor, at Digitaliseringsministeriet ved udfærdigelsen af bekendtgørelsen vil bidrage til at sikre klarhed om retstilstanden.

Kontant udbetaling

Det fremgår af § 13, stk. 3, i det nu fremsatte forslag til lov om Nemkonto, at hvis betalingsmodtageren ikke i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig udbetaler har anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, skal den offentlige udbetaler sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde. Det samme gælder, når den offentlige udbetaler modtager information fra Nemkontosystemet om, at betaling ikke kan gennemføres.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at udbetaling på anden vis eksempelvis kan være en kontant udbetaling. Lovforslaget henviser i øvrigt til Ombudsmandens udtalelse FOB 2023-40, hvoraf det fremgår, at en offentlig myndighed kan være forpligtet til at foretage kontant udbetaling af en ydelse, hvis der ikke kan findes en anden måde at udbetale ydelsen på.

Inden for kort tid

Det fremgår endvidere af det fremsatte lovforslags § 14, at betalingsmodtageren bærer risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler, der skyldes betalingsmodtagerens manglende anvisning af en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, hvortil udbetaling kan ske, eller betalingsmodtagerens manglende medvirken til at sikre at udbetaling af tilgodehavendet kan gennemføres på anden måde.

Både lovteksten og bemærkninger om forsinkelse er ændret på baggrund af Stenbroens Juristers høringssvar, så det nu fremgår mere klart, at betalingsmodtageren ikke bærer risikoen for en forsinket betaling, der skyldes at man ikke har en bankkonto. Bemærkningerne er desuden blevet suppleret med henvisning til ovennævnte udtalelse fra Ombudsmanden, hvoraf det fremgår, at myndigheden i den konkrete sag burde have udbetale ydelsen på anden vis "inden for kort tid", da det stod klart for kommunen, at borgeren ikke havde ikke en bankkonto, og ikke ønskede udbetaling til tredjemands konto.

Stenbroens Jurister savner at se disse væsentlige overvejelser fra lovprocessen komme til udtryk i bekendtgørelsen. Det vil efter vores opfattelse være naturligt og hensigtsmæssigt, at

ministeriet i bekendtgørelsen gengiver og præciserer myndighedernes forpligtelser, når borgeren ikke kan eller ikke ønsker at anvise en bankkonto som Nemkonto.

Det bemærkes i den forbindelse, at der findes bestemmelser herom i den gældende bekendtgørelse om Nemkontoordningen. Det kan fremstå som et aktivt fravalg, at disse regler, som er af stor betydning for samfundets udsatte, ikke er prioritere ved udarbejdelsen af den nye bekendtgørelse. Det håber vi ikke, er tilfældet.

Stenbroens Jurister anbefaler på denne baggrund, at det tilføjes til bekendtgørelsen, fx i kapitel 4 om betingelser for anvendelse af Nemkontosystemet, at udbetaling fra en offentlig myndighed skal ske på anden måde, når det ikke kan ske gennem Nemkontosystemet, og at dette kan være ved en kontakt udbetaling.

Stenbroens Jurister anbefaler endvidere, at det tilføjes til bekendtgørelsen, at udbetaling på anden måde ikke må forsinkes ud over den tid, som udbetaleren med rimelighed bruger på at få afklaret om modtageren kan anvise en bankkonto.

Stenbroens Jurister har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Stenbroens Jurister

Filip Soos